

ΘΕΑΤΡΟ

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«Σα' ναν εχτές»

Ενώ το σήμερα είναι κοινό για όλους, το «εχτές» του καθενός πάει σε διαφορετικό βάθος χρόνου. Στο θεατρικό έργο του Μιχάλη Πασιαρδή «Σα' ναν εχτές», στην πέμπτη από τις έξι ιστορίες που το αποτελούν, οι δύο γέροντες συμπτύσσουν στην έννοια «εχτές» τη μακρά πορεία της ζωής τους. Κοιτάζοντας στο βαθύ πηγάδι του χρόνου, ανακαλούν απώλειες και κέρδη, όσα μπορούν να διακρίνουν στην ομίχλη της λήθης. Ο Στέλιος Καυκαρίδης και ο Κώστας Δημητρίου, συνεργάτες στη σκηνοθεσία της παραγωγής, κάνουν ένα υποκριτικό ντουέτο που αποτελεί το συναισθηματικό κέντρο της παράστασης. Αισθάνομαι σχεδόν συνομήλικη με τους δύο γέροντες, Μηνά και Γιορκουλλή, επειδή θυμάμαι αρκετά καλά «Το γατάνιν» του Μιχάλη Πασιαρδή που ανέβηκε σε σκηνοθεσία Μόνικας Βασιλείου και Εύη Γαβριηλίδη στη σκηνή του ΘΟΚ (Παναγία μου!) το 1985. Εκεί οι σκηνοθέτες είχαν περάσει το σπονδυλωτό κείμενο από επεξεργασία στιλιζαρίσματος, τονίζοντας κάπου το ναΐφ στοιχείο, κάπου το ηθογραφικό, προβάλλοντας κάπου

το μελό, κάπου το λαϊκό χιουμοριστικό. Τα εισαγωγικά του στιλιζαρίσματος περιέκλειαν τις ιστορίες του έργου προσδίδοντας μιαν ατμόσφαιρα νοσταλγίας, σεβασμού, τρυφερότητας, αλλά και κάποιας συγκατάβασης, δηλαδή ενός μικτού συναισθήματος με το οποίο ακούμε τις αφηγήσεις των γερόντων για τα νιάτα τους. Στην παράσταση του Σατιρικού δεν υπήρχαν αυτά τα εισαγωγικά της αποστασιοποίησης, αυτή η μικτή συναισθηματική αύρα. Εδώ ανοίγω μια παρένθεση. Θαρρώ πως η συσσώρευση τηλεοπτικών, δραματικών ή χιουμοριστικών προϊόντων σε κυπριακή διάλεκτο και με ντόπια παρελθοντολογική θεματική μετατοπίζει στην αντίληψή μας τους απεικονιζόμενους χαρακτήρες και το περιβάλλον τους πιο κοντά στο σήμερα, αφαιρεί δηλαδή τη χρονική απόσταση, κάπως αναβιώνει αυτό το τεχνητό και γενικευμένο «παρελθόν». Η γλώσσα του έργου του Μιχάλη Πασιαρδή και η ποιητική του διάθεση δεν έχουν σχέση με τα προαναφερθέντα προϊόντα. Όμως και οι δημιουργοί της παράστασης, με πολλές συμμετοχές σε «τηλεοπτικά κυπριακά» (Κ. Δημητρίου, Στ. Καυκαρίδης, Νεόφυτος Νεοφύτου, Λουκία Μουσουλιώτου, Μαριάννα Καυκαρίδου, Βασίλης Μιχαήλ, Σπύρος Γεωργίου, και δεν ξέρω για τους νεότερους Ανδρέα Ρόζου και Βασιλική Ανδρέου), και εμείς οι θεατές, εξαιτίας της συνεχούς τηλεοπτικής τριβής, κάπου εντάξαμε και αυτή τη θεατρική εμπειρία σε γενικό «κυπριακό πλαίσιο», ή, τουλάχιστον, δεν επικεντρωθήκαμε στη διαφορά των θεατρικών κειμένων του Πασιαρδή από τη μαζική παραγωγή. Ίσως έπρεπε να τονιστεί περισσότερο η ποιητικότητα σε όλα τα επίπεδα της παραγωγής. Οι μουσικές παρεμβάσεις του Μιχάλη Χατζημιχαήλ δεν λειτούργησαν προς αυτή την κατεύθυνση. Ενδιαφέρουσα συγκυρία αποτέλεσε η συνύπαρξη στο ίδιο θεατρικό οίκημα των δύο παραγωγών, του «Εμείς οι νέοι... τη γενιά μας!» σε σκηνοθεσία Ευριπίδη Λίκαιου στην Πάνω Σκηνή και του «Σα' ναν εχτές» στην Κύρια Σκηνή. Διαφορετικές προσεγγίσεις, διαφορετικές πραγματικότητες, διαφορετικές εκδοχές κυπριακής διαλέκτου, διαφορετική στιλιστική. Τελικά, ούτε το σήμερα είναι κοινό για όλους...